

**Nivelul progresului în implementarea recomandărilor
înregistrat de participanții la post-forum**

Legendă:

Nerealizat: NR

Realizat: R

Realizat parțial: RP

Fără răspuns: N / A

I. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA JUSTIȚIE PENTRU TOTI

Recomandări pentru Guvern:

Asistență juridică garantată de stat:

Recomandarea	Nivelul de realizare
Revizuirea și îmbunătățirea mecanismului de distribuire a cazurilor avocaților din sistemul de asistență juridică garantat de stat.	N/A
Introducerea obligatorie a serviciilor juridice pro bono furnizate de toți avocații	NR
Creșterea alocației financiare pentru avocații care oferă servicii de asistență juridică garantate de stat.	R
Simplificarea mecanismului de rambursare a cheltuielilor de transport pentru avocații care furnizează servicii de asistență juridică garantate de stat.	RP
Crearea condițiilor sigure pentru comunicarea regulată între avocați și clienți din închisori, inclusiv online.	NR

Eficiența justiției:

Recomandarea	Nivelul de realizare
Revizuirea și ajustarea hărții judiciare și a hărții parchetelor * Recomandare suplimentară: includerea Inspectoratului Național al Penitenciarelor în revizuirea hărții judiciare	RP Lucrând curent la identificarea terenurilor de construcție, ca în cazul sediului curții Orhei - un monument istoric. Revizuirea hărții este încă necesară - a fost înființat un grup de lucru în cadrul CSM

Crearea condițiilor de lucru adecvate în instanțele și birourile procurorului (construcția / renovarea clădirilor).	RP Recomandarea a fost inclusă în documentele de politică. Este necesară implicarea președinților instanțelor în aceste discuții / proces de luare a deciziilor.
Asigurarea instanțelor de judecată și a procuraturii cu personal suficient.	NR
Creșterea salariilor personalului instanțelor și al procuraturii.	N/A
Efectuarea medierii obligatorie pentru anumite categorii de cauze în afara instanțelor judecătorești.	N/A
Consolidarea capacităților Consiliului de mediere și elaborarea unei metodologii pentru calcularea onorariilor mediatorilor	N/a

Educație juridică:

1. Crearea condițiilor adecvate de studiu în cadrul universităților. (NR)
 2. Excluderea restricției privind angajarea cadrelor didactice cu studii postuniversitare, exclusiv în rândul celor cu diplomă de doctor în drept. (NR)
 3. Excluderea testelor de grilă de la examenele de admitere pentru profesiile juridice. (NR)
- Respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități:
1. Adaptați clădirile instanțelor și parchetului la nevoile persoanelor cu dizabilități. (NR)
 2. Asigurați accesul persoanelor cu dizabilități la sistemele de informații existente, adaptându-le la nevoile lor (de exemplu, web, fișiere electronice etc.). (RP)
 3. Creați un mecanism pentru ca persoanele cu dizabilități să primească asistență personală (de exemplu, o persoană responsabilă de îndrumarea și asistența persoanelor cu dizabilități) în instanțele și birourile procurorului. (N / A)

Recomandări pentru justiție / procuratură:

Eficiența justiției:

1. Revizuirea volumului de muncă al judecătorilor și procurorilor, pentru a o echilibra și, eventual, a o reduce. (N / A)
 2. Simplificarea mecanismului de unificare a practicilor juridice aplicate de Curtea Supremă de Justiție. (N / A)
 3. Excluderea membrilor de drept din CSM și Consiliul superior al procurorilor și îmbunătățirea activității CSM. (NR)
- Proiectul de modificare a Constituției (reforma sistemului judiciar) a fost înregistrat în Parlament, dar nu a fost încă votat. În ceea ce privește membrii CSP, Ministerul Justiției va începe un proiect de lege în acest sens, a cărui realizare se regăsește în noua strategie.
4. Îmbunătățirea cooperării CSM cu Ministerul Justiției, precum și cu alte autorități. (N / A)
 5. Consolidarea unui dialog inter-profesional continuu între toate profesiile juridice. (N / A)
 6. Asigurarea unui dialog eficient cu mass-media. (N / A)

Nouă recomandare: creșterea ratei de aplicare a programelor de probațiune, ca alternative la detenție, pentru adulți și minori în conflict cu legea de către judecători și procurori în sistemul național de justiție penală

Respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități:

1. Adaptarea sediilor instanțelor de judecată și parchetul la nevoile persoanelor cu dizabilități. (N / A)

Recomandări pentru societatea civilă:

1. Oferiți instruire jurnaliștilor în domeniul dreptului. (N / A)
2. Implementați programe de educație privind legea pentru publicul larg. (N / A)

Recomandări pentru mediul academic:

1. Revizuirea programelor universitare de studii juridice, pentru a încuraja gândirea analitică. (NR)
2. Introduceți în programele universitare pentru disciplină studiul tehnicii scrierii juridice și a expresiei juridice. (RP)

Institutul Național al Justiției a introdus o astfel de disciplină în curriculum și un ghid a fost publicat de INJ în acest domeniu.

3. Asigurați-vă că condițiile pentru mobilitatea academică sunt prezente în Facultățile de Drept. (NR)

II. REDUCEREA CORUPȚIEI

Pe această temă, nivelul de monitorizare a fost afectat de numărul mic de participanți la atelier și, în cele din urmă, având puține contribuții - evaluarea generală nu a înregistrat progrese în niciuna dintre recomandări.

Recomandări pentru Guvern:

1. Crearea unui mecanism eficient pentru supravegherea și controlul activităților partidelor politice: finanțarea, structura organelor de autoguvernare, finanțarea campaniilor electorale, stabilirea exactă a organelor de control și o distribuie clară a competențelor în verificarea activităților partidelor, în special în afara campaniilor electorale.
2. Asigurarea unui proces transparent și participativ de elaborare a actelor juridice, promovând un angajament normativ pentru factorii de decizie politică.
3. Elaborarea și stabilirea unui mecanism eficient de responsabilitate în legătură cu lipsa de transparență: modificări ale legii contravenționale și referitoare la transparența decizională, stabilirea exactă a faptelor care reprezintă o încălcare a transparenței decizionale și a organelor abilitate să verifice încălcări etc.
4. Asigurarea transparenței activităților funcționarilor publici publici, inclusiv prin digitalizare, interoperabilitate a bazelor de date, control civil instituționalizat al integrității și intereselor funcționarilor publici publici. Asigurarea transparenței în procesul decizional în sectorul public, inclusiv etapa de selecție a funcționarilor, în special a celor din conducere.
5. Consolidarea disciplinei fiscale, inclusiv asigurarea digitalizării tranzacțiilor cu amănuntul, procedurilor de colectare a TVA etc., pe baza experienței statelor avansate în acest domeniu.

6. Asigurarea finanțării integrale, consecventă și durabilă a politicilor publice. Politicile publice și instrumentele de integritate trebuie să fie durabile.
7. Oferirea Ombudsmanului instrumente și pârghii pentru o protecție mai eficientă a integrității, inclusiv prin modificarea legislației privind organizarea și funcționarea Oficiului Avocatului Poporului.
8. Includerea modulelor de instruire privind prevenirea corupției în pachetul educațional la toate nivelurile.
9. Elaborarea programelor de prevenire a corupției care pot crește nivelul de conștientizare socială cu privire la actele de corupție.
10. Extinderea competențelor autorităților de a iniția o anchetă pe baza dezvăluirilor publice de ilegalități, materiale de investigații jurnalistice, inclusiv examinarea opțiunii de stabilire a obligației de a acționa din oficiu.
11. Consolidarea independenței mass-media, inclusiv prin stabilirea, respectarea și monitorizarea accesului la informații, obligația de a publica date despre fondatorii tuturor instituțiilor mass-media, sursele lor de finanțare. Și examinați opțiunea de a oferi sprijin financiar presei de investigație.
12. Examinarea oportunității sesizării repetate către Curtea Constituțională pentru a revizui interpretarea clauzei constituționale referitoare la prezumția legalității dobândirii proprietății (art. 46 alin. (3) din Constituție), pentru a asigura o proces mai eficient de obținere a probelor și impunerea confiscării bunurilor (civile și extinse).
13. Promovarea schimbărilor pentru a consolida independența și integritatea sistemului judiciar, inclusiv modificări constituționale privind perioada de probă pentru numirea judecătorilor, competența și puterile CSM etc.

Recomandări pentru justiție / procuratură:

1. Consolidarea autoadministrării sistemului judiciar. Organizarea și desfășurarea alegerilor obiective și transparente ale membrilor organelor de stat de autoadministrare, cu excepția normelor art. 82 din Legea privind CSM.
2. Revizuirea prevederilor actelor normative care reglementează competența președinților instanțelor judecătorești / procurorilor șefi pentru a exclude presiunea și intervenția nejustificată în activitatea judecătorilor / procurorilor.
3. La nivelul justiției / procuraturii, dezvoltati practici (de exemplu, repere metodologice, comunicare instituțională) care vizează eliminarea cazurilor de justiție selectivă și asigurarea transparenței proceselor.
4. Asigurați o evaluare suplimentară a judecătorilor și procurorilor, pentru a exclude din sistem persoanele cu probleme legate de integritate și neprofesioniști.

Recomandări pentru societatea civilă:

1. Monitorizează factorii de decizie politică pentru a-i responsabiliza și a asigura transparența în administrarea afacerilor publice, excluzând elementele de interferență și presiune politică în sistemul de justiție.

III. COMUNITĂȚI SIGURE ȘI SECURIZATE

Recomandări pentru Guvern:

1. Creșterea numărului de femei angajate în poliție și instruite în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice. Acest lucru este deosebit de important atunci când vine vorba de asistarea și audierea victimelor violenței sexuale. (N / A)

2. Elaborarea de cercetări și studii sistematice în domeniul victimizării, pentru a construi un răspuns adecvat la infracțiunile violente atât în zonele rurale, cât și în cele urbane. (N / A)

3. Elaborarea și implementarea programelor de educație formală pentru copiii sub vârsta responsabilității penale cu privire la consecințele comiterii infracțiunilor. (R)

A. Implementarea programului de educație juridică în clasa a VIII-a-a IX-a timp de un an. De la 1 septembrie va fi o disciplină opțională.

b. Personalul didactic al Academiei „Ștefan cel Mare” din Ministerul de Interne a desfășurat lecții prin școli cu tema „Prevenirea și combaterea violenței domestice”. Datorită pandemiei COVID19, au fost planificate o serie de lecții planificate pentru 2020. DEA solicită implicarea deplină

4. Elaborarea programelor de educație formală privind toleranța zero față de violența sexuală, violența împotriva fetelor / femeilor la nivel preșcolar și școlar. (RP)

În mod informal, poliția organizează acest tip de cursuri în toată țara.

5. Elaborarea mecanismelor de cooperare interinstituțională și interdepartamentală pentru a răspunde în mod adecvat fenomenelor criminale care duc la violență și victimizare. Elaborați și implementați proceduri care vor duce la interacțiunea dintre organismele de urmărire penală, sistemul de sănătate publică și sistemul de asistență socială. (RP)

MSMPS a elaborat un proiect de mecanism intersectorial pentru a răspunde la cazurile de violență. Instrumentul se află în stadiul de consultare. La nivel de concept se află Centrul de reintegrare.

6. Stabilirea unui mecanism care să asigure sustenabilitatea financiară a instituției de mediere și dezvoltarea de programe pentru formarea continuă și evaluarea mediatorilor. (R)

7. Dezvoltarea oportunităților și condițiilor de angajare a deținuților care doresc să lucreze (NR)

8. Reevaluează rolul și mecanismul intervențiilor psihologilor și reprezentanților legali în procesul de realizare a justiției în cazurile care implică copii care sunt în conflict cu legea. (RP)

Modificări ale Codului de procedură penală prin Legea nr. 112 din 20.08.2020

9. Îmbunătățirea eficienței mecanismului de colectare a datelor statistice și a modului în care aceste date influențează politicile penale, în special răspunsul la necesitatea de a preveni și contracara actele violente. (RP) - *Evoluțiile fișierului electronic răspund interoperabilității și urmăririi instituționale.*

10. De-burocratizarea întregului sistem de urmărire penală și crearea unui echilibru între protecția efectivă a drepturilor persoanelor suspectate, acuzate și condamnate, pe de o parte, și ale victimelor infracțiunilor, pe de altă parte. (RP)

La data de 07.09.2020, au intrat în vigoare modificările aduse Legii cu privire la asistența juridică garantată de stat, care permite victimelor violenței domestice, traficului și violenței sexuale să beneficieze de asistența unui avocat din etapa depunerii unei plângeri. Un mecanism instituțional

pentru implementarea acestui mecanism nu a fost încă stabilit. Înființarea Centrelor Barnahus pentru copiii victime, în cadrul proiectului Centrul de Justiție Familială pentru adulți.

11. Realizarea unui studiu pentru a evalua nevoile financiare necesare pentru a garanta garanțiile procedurale și respectarea drepturilor tuturor participanților la procedurile penale. (N / A)

12. Elaborarea mecanismelor comunitare pentru a asigura securitatea și siguranța comunității, cu implicarea administrațiilor publice locale, a organizațiilor religioase, a organizațiilor neguvernamentale locale și a populației. (R)

2600 de acțiuni comunitare realizate de poliție prin ședințele consiliului de siguranță comunitară.

40.000 de materiale informative informate și distribuite sub aspectul legat de violența în familie.

Se dezvoltă proiectul de supraveghere a vecinătății.

13. Instituționalizați un program de formare pentru profesori cu privire la depistarea timpurie și prevenirea acțiunilor violente în rândul copiilor. (N / A)

Recomandări pentru societatea civilă:

1. Efectuați cercetări sistematice și studii de victimizare pentru a găsi un răspuns adecvat la problema violenței atât în zonele rurale, cât și în cele urbane. (R)

Studiu de evaluare a răspunsului sistemului de justiție penală la cazurile de violență domestică noiembrie-decembrie 2020, publicat pe site-ul web pentru Women Lawyer Center

2. Elaborarea programelor de formare non-formală pentru copiii sub vârsta răspunderii penale cu privire la consecințele comiterii infracțiunilor. (N / A)

3. Desfășurați campanii de informare cu privire la drepturile și protecția victimelor infracțiunilor. (RP)

4. Elaborarea mecanismelor comunitare pentru a asigura securitatea și siguranța comunității, cu implicarea administrațiilor publice locale, a organizațiilor religioase, a organizațiilor neguvernamentale locale și a populației. (N / A)

5. Realizarea campaniilor de sensibilizare comunitară cu privire la nevoile victimelor infracțiunilor și ale persoanelor din grupurile vulnerabile în general. (RP)

6. Elaborarea programelor de educație non-formală privind toleranța zero față de violența sexuală, violența împotriva fetelor / femeilor la nivel preșcolar și școlar. (N / A)

Recomandări pentru mediul academic:

1. Efectuarea cercetărilor și studiilor sistematice în domeniul victimizării pentru a dezvolta un răspuns adecvat la problema violenței atât în zonele rurale, cât și în cele urbane. (N / A)

2. Elaborarea programelor de educație formală pentru copiii sub vârsta răspunderii penale cu privire la consecințele comiterii infracțiunilor. (N / A)